

STAVBENIK JANEZ KRSTNIK MOLINARO

Loška družina stavbenikov Molinarijev izhaja iz Furlanije. Furlani so bili spretni zidarji in kamnoseki in so jih prav zato na Kranjskem dobro poznali. Pri nas so delovali vse do prve svetovne vojne. Na začetku tega stoletja vidimo iz seznamov Angela Molinarija, Janezovega nečaka, da je imel pri delih v Kamnitniku zaposlene večinoma Italijane, največ iz Furlanije in istrskih mest.

Janez Krstnik Molinaro je prišel v Loko nekako sredi 19. stoletja, ko se je pokazala potreba po stavbeniku, ki bi obvladal tudi večja dela.

Status animarum, nastavljen za sredo 19. stoletja, nam pove o Janezu Molinariju kaj malo. Pod hišno številko Mesto 28 je vpisan kot lastnik Johann Kopriviz, ki je umrl leta 1850. Navedena je tudi njegova družina, med njo hči Johana, rojena 1813. Prav spodaj je podpisan Johann Molinario, rojen 1815. Rojstni kraj in točnejši datum rojstva nista vpisana. Pri hiši se je po domače reklo Na peklu. Tekst je nemški. Nekoliko novejši status nam za isto hišo pove, da je lastnik Janez Molinari — posestnik, rojen 1815 v Buji — Venecija. Septembra 1857 se je poročil z Johano Koprivc, rojeno 1813 v Loki. Žena mu je umrla leta 1880. Bila sta brez otrok. Pri Janezu je opazka, da je domačin po posestvu in ne po rojstvu. Umrl je Janez Molinaro v Loki 1. avgusta 1900, kar nam pove lep, v historičnem slogu zasnovan nagrobnik njegove družine na loškem pokopališču, kjer so zapisani tudi njegovi točni podatki rojstva. Bil je iz kraja Buje v okraju Gemona, slovensko Humin. V tem zadnjem statusu je vpisan že tudi nečak Angelo Molinari, prav tako iz Buje.

Tudi popisi prebivalstva 1880 in 1890 imajo za to družino podobne podatke. Janez se je ukvarjal tudi s trgovino, njegov nečak pa je bil registriran kot pomočnik pri trgovini. Janez je naveden kot stavbni mojster. Kot občevalni jezik v družini je navedena slovenščina. Pozneje je bila v hiši tudi gostilna. Gradbena tradicija se je obdržala pri hiši preko sto let. Angelo Molinaro si je ob koncu 19. stoletja pridobil zidarsko koncesijo, najprvo za Loko, pozneje pa še za širši teritorij. Danes še živi Angelov sin Angelo, ki je prav tako arhitekt v pokoju.

Ta je mnenja, da se priimek Molinaro sliši bolj furlansko, Molinari pa italijansko. V pisanih virih zasledimo ta priimek različno pisan. Sam se je Janez podpisoval največ po italijansko — Giovanni Batt. Molinaro, včasih pa je celo ime prevedel v slovenščino. Domačini izgovarjajo ta priimek kot Molinari.

Pri hiši se reče Na peklu. Vendar gre pri tem imenu za širši pojem, saj spada pod Pekl ves prehod s Placa na Lontrg. Tudi pri hiši št. 23 se je reklo Na peklu. Domačini rečejo Molinarijevi hiši tudi pri Cenetu, vendar tega imena nisem zasledil v pisanih virih.

Janez Molinaro je užival med Ločani velik ugled. Ločani so ga sprejeli za svojega, čeprav ni bil domačin po rodu, ampak po posestvu. Na gradbenem področju je delal od srede petdesetih let 19. stoletja dalje pa vse do smrti. V sedemdesetih letih je postal mestni svetovalec. Bil je tudi mestni stavbni izvedenec in praktično edini izvajalec gradbenih del.¹ Lotil se je raznovrstnih del: od predelave cerkve do najenostavnejših drvarnic. Od 70. let 19. stoletja dalje so ohranjeni načrti njegovih del v arhivu škofjeloške občine.²

Kdaj je dobil gradbene koncesije, nam ni znano. Nekaj njegovih spomenikov je datiranih pred letom 1859, ko je postal stavbni mojster za gradnje na deželi ne pa v večjih mestih.³ Pred tem letom je imel gotovo samo lokalno koncesijo.

Če v kratkem pogledamo gradbeno dejavnost v drugi polovici 19. stoletja, lahko rečemo, da veliko zidajo, še več pa predelujejo. Bolj ko se približujemo koncu stoletja, večja je gradbena aktivnost. Po mestu povečujejo okna, prezidujejo dvoriščne dele in dozidujejo šupe in drvarnice. Po stranskih ulicah še vedno zamenjujejo lesena prva nadstropja z zidanimi. Sam Plac stare podoobe ni izgubil, temeljiteje so ga adaptirali po letu 1900 in med obema vojnama. Leta 1898 je bila nova le hiša na Mestnem trgu št. 4. Po letu 1893, po požaru v Karlovcu, močno predelujejo to predmestje. Predvsem zamenjujejo lesena nadstropja z zidanimi. Puštal je še na prvih fotografijah večinoma lesen in s slamo krit, saj je le na grajski strehi opečna kritina. Precej hiš je sicer že »kombiniranih«, vendar so še vse pokrite s slamo. Tu se je standard šele pozneje popravil, saj je bil Puštal takrat izrazito proletarski.

Razen Molinarija delajo v Loki proti koncu 19. stoletja še Alojz Berčič, Ivan Špacapan iz Stare Loke in Jur Karlin s Suhe. Jur Karlin projektira predvsem lesene bajte po hribovskih vaseh, za gostače. Načrti teh bajt so še popolnoma staromodni, z majhnimi okenci in linami. Veža deli hišo na dva dela, na stanovanjskega, ki sestoji iz hiše in kamre, in na hlev na drugi strani veže. Špacapan in Berčič pa delata predvsem manjše zidarske posege po mestu. Pri vseh večjih posegih je takoj razvidno, da ima Molinaro zadnjo in najtehtnejšo besedo. Ko predelujejo leta 1889 današnjo Fojkarjevo hišo pri Kapucinskem mostu (Titov trg 11), je Molinaro kot izvedenec potrdil, da je škarpa ob vodi, ki jo je delal on pred dvajsetimi leti, dovolj trdna za njegove takratne adaptacije stavb na tistem mestu.⁴ Vsa večja gradbena dela so zaupana njemu, ali pa jih on kontrolira.

Molinarijevo delo bi razdelili na dve smeri. Na profane gradnje in na njegove prezidave cerkvenih arhitektur. Večkrat pa je bil le stavbni podjetnik in stavbni vodja in je delal po načrtih drugih arhitektov.

Pri profanih delih bi omenili seveda le nekatera, saj je toliko delal, da bi bilo težko popisati vse.

Ena njegovih najstarejših večjih profanih stavb je župnišče v Lučinah.⁵ Lučinska kronika piše, da je Molinaro uporabil še trdno staro zidovje, vendar je stavbo precej razširil in vzdignil za nadstropje. Župnišče je zidal v letih 1865/66 in je »stavba od blizu prav čedna, od daleč, posebno z višine, pa nekoliko previsoka in prekratka, kar precej kazi.« (Župna kronika.)

Kako je Molinaro pojmoval večjo stanovanjsko hišo, si lahko pogledamo v Škofji Loki, kjer je po letu 1885 postavil Ingličevo hišo, danes Titov trg št. 3 nasproti avtobusne postaje. Načrt datira v leto 1885 in je tradicionalen. Prostori so deljeni po starem. Skozi vhodna vrata vstopimo v vežo, od koder vodijo zadnja vrata na dvorišče. Levo v veži so stopnice, ki vodijo v prvo nadstropje. Vhodna vrata so v osi fasade. V načrtu so bila poudarjena s polkrožno za-

ključenim oknom v prvem nadstropju in z mansardo (frčado) na strehi. Pri izvedbi se le ta stilno starejši dodatek ni upošteval in je fasada danes enostavnejša in enotnejša.

V letu 1891 je Molinaro predelal Guzelovo hišo v Karlovcu št. 42, to je današnje poslopje Skupščine občine Škofja Loka. Hiša je bila adaptirana za cesarsko kraljeve urade, ki so prej imeli sedež na gradu. Današnja občinska hiša izvira iz 60. let 19. stoletja, saj ima na zazidanem portalu proti Grabnu letnico 1863. Molinaro je ta portal zazidal in odprl današnji vhod, ki se nadaljuje s hodnikom. Na novo pa je sezidal trakt proti grajskemu hribu, kjer je danes sejna dvorana. Ti novi prostori so bili namenjeni sodišču in zaporom.

Leta 1893 je sezidal mrtvašnico na takrat novem pokopališču. V osemdesetih letih je predeloval Thalerjevo hišo, ves vogalni kompleks, ki ga je izravnal, saj je vogal današnje Thalerjeve trgovine pomaknil v tak položaj, kot je danes, prej pa se je zid močno zajedal v cestišče. Od že podrlih stavb bi omenil le nekdanje veliko Balantovo gospodarsko poslopje, ki ga je razširil zraven starejšega stanovanjskega in gostilniškega prostora. Ta kompleks se je moral umakniti današnji avtobusni postaji.

Alojzij Krenner je leta 1871 protokoliral tovarno sukna, ki je imela prostore v današnji tovarni Šešir in je pravno obstajala do leta 1921, čeprav je s proizvodnjo prenehala že med prvo svetovno vojno.⁶ Na tem mestu so bili prej graščinski mlini, ki jih je že Franc Krenner uporabljal za tekstilno obrtne delavnice. Po letu 1871 se je podjetje hitro razvijalo. Gradbeni spis o tovarni je dokaj zajeten, vendar je v spisih večji poudarek na zemljiško pravnih in drugih zadevah kot pa na strogo gradbenih. Leta 1874 so mlin temeljito prezidali in v celoti spremenili v tovarno sukna. Zapisnik celo našteva, kje so bili posamezni obrati in stroji.⁷

Kdaj so začeli zidati še danes ohranjena poslopja, ni popolnoma jasno. Leta 1883 je Molinaro dozidal drugo polovico današnje najvišje stavbe Šeširja. Dvonadstropno stavbo z mansardnimi okni na strehi je podaljšal v smeri proti Kašči. Stavba je obdržala tako lice do danes. Leta 1886 je pozidal tudi nov trakt na mestu prejšnje hiše Mesto 84. To je današnja stavba nasproti lipi na Spodnjem trgu. Za ta dva trakta so ohranjeni tudi načrti. Kako se je Krenner počasi širil s svojo tovarno v središču mesta, se lepo vidi iz občinskih zapisnikov iz tistega časa, ko večkrat prosi občino za nekaj metrov zemlje, da bo združil parcele, ali prestavil pot itd. Kot kaže, je ves kompleks tovarne Molinaro polagoma dopolnjeval.

Med profanimi deli Molinarijevega opusa naj navedem še zidavo bivše zunanje samostanske šole v Klobovsovi ulici št. 2, levi rizalit, mimo katerega hodimo danes na grad. Načrt je datiran z letnico 1883. Molinaro je prejšnjo stavbo na tem mestu podrl in zgradil današnjo stavbo v dveh etažah. Po letu 1891, ko so uršulinke kupile grad in zgradile koridor med zunanjo šolo in gradom, je ljubljanski stavbenik Treo to stavbo povišal v današnjo višino. Zraven levega rizalita zunanje šole je Treo sezidal še eno poslopje. Sploh je nekako izrinil Molinarija in izvedel večino preureditvenih in novih del na gradu in v samostanu. Za uršulinke se je zavzel prav gotovo zato, ker je imel v samostanskem internatu kar štiri hčerke, Mileno, Augusto, Almo in Wilmo.⁸ V začetku tega stoletja pa prevzame nadaljnje adaptacije gradu že Angelo Molinaro, ki je nadzidal še eno nadstropje v današnjem galerijskem delu muzeja.

Pri sakralni arhitekturi moramo ločiti Molinarijeve samostojne zidave in prezidave ter njegovo sodelovanje pri večjih naročilih, kjer je bil le stavbni mojster in je bil vezan na tuj načrt.

Župna kronika v Javorjah pravi, da je od stare cerkve ostala le ena stena in zvonik, vse ostalo je na novo sezidal leta 1854 mojster Molinaro. Takrat je pričel z deli, končal pa leta 1857 (letnica na glavnem sklepniku v ladji). Zvonik je iz leta 1728. Od starih cerkvenih zidov je Molinaro ohranil le del zahodne stene z gotskim portalom na usločeni lok (Eselbogen), ki pa je na današnjem mestu verjetno že sekundaren. V novogotska okna je vzdidal še staro gotsko okensko krogovičje.

Cerkev je triladijska dvoranska stavba, podobna loški župni cerkvi. Neogotski osmerokotni stebri z okroglo bazo so prečkati za sorazmerno nizke križnorebraste oboke. Posamezna svodna polja ločijo oproge. Prezbitarij je triosmínsko zaključen in zvezdasto obokan (pravzaprav enostavni šestdelni obok z enim sklepnikom). Na zunaj se mu vidijo le tri stranice zaključka, ker sta levo in desno ob prezbitariju zakristiji. Na osrednjem sklepniku v ladji je letnica 1857, ko je bila stavba obokana in povečana. Da je stari zvonik lahko združil z novim cerkvenim prostorom, mu je na levi prizidal precej zaprto lopo, tako da sta sedaj zvonik in lopa v stavbni črti. Če pogledamo tloris cerkve, nas zvonik v vogalu stavbe preseneča, vendar učinkuje celota iz geografsko danih aspektov prav dobro. Neogotska stavba ima tudi opremo v neogotskem stilu.

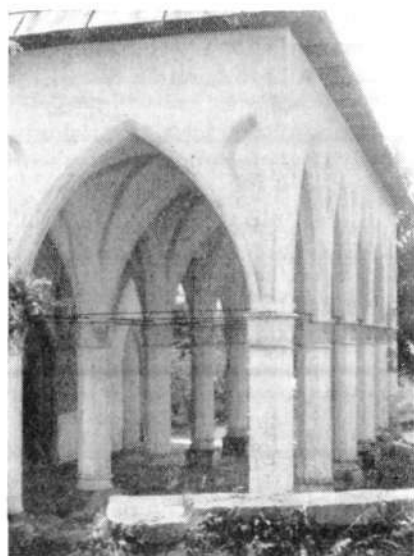
V zelo uspešnih poslovnih odnosih sta bila Molinaro in poznejši korar in Ljubljani, takrat pa dekan v Stari Loki, Franc Ksaver Kramer. Ta je v svojem življenju tudi popisal, kaj vse je v župniji preuredil in popravil.⁹

Čeprav imensko ni izpričan, je prav gotovo Molinarijev neogotski obok v povišani ladji podružnice sv. Uršule v Pevnu. Kramer pravi, da je bila cerkev bolj podobna repni jami kot cerkvi, zato so ladjo leta 1857 obokali. Na mestu baročnih pilastrov, ki prevladujejo še sredi 19. stoletja, je postavil ob steno gotski služnik s kapitelom, kakršne poznamo že pri Sv. Valentinu in jih

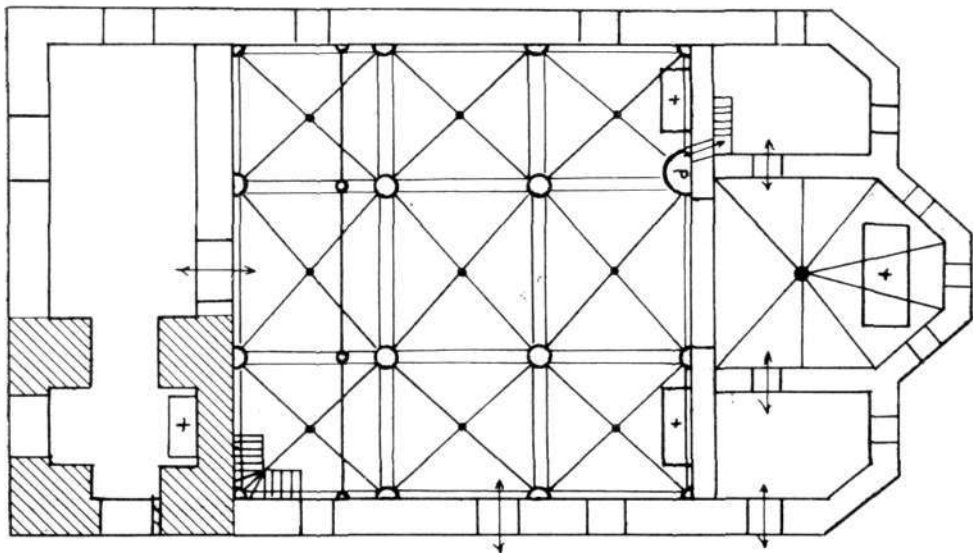
Cerkvena lopa v Crngrobu od jugozahoda

Foto: Fr. Štukl

Cerkvena lopa v Crngrobu od severozahoda

Foto: Fr. Štukl

Podružna cerkev sv. Valentina na Jarčjem brdu, narisal Fr. Stuki

pozneje srečamo tudi v crngrobski lopi. Obok ladje je križno rebrast z enim sklepnikom. Rebra so dolžini primerno masivna in profilirana, tako da kljub temu, da niso iz žlahtnega materiala (kamna) in so pobeljena, dobro učinkujejo.

Po obeh generalkah v neogotskem slogu je leta 1858 Molinaro zgradil današnjo lopo pred crngrobsko cerkvijo.¹⁰ Že prej je bila na tem mestu lesena lopa, ki jo kažejo že baročne podobice.

Današnja lopa je obravnavana skupaj s cerkvijo in ne po principu, ki ga poznamo v baroku in še nazaj, kjer je lopa samostojno telo, vendar podrejeno ostali stavbni masi.

Crngrobska lopa je prislonjena k fasadi in zavzema vso njeno širino. Je dvoladijska, gledano prečno na orientacijo cerkve. Stebri so med seboj vezani s križnorebrastimi oboki. Stebre je Molinaro kopiral po gotških iz prezbiterija, posnel je tudi sklepnike, Marijo, Jagnje božje, angela in rozete. Vendar je Molinaro doumel tu še več. Še nekako romansko občuteni troladijski zgodnjegotski prostor za vernike je dobil v 16. stoletju lahkotno poznogotsko inačico v takrat novem Jurkovem prezbiteriju. Molinaro je znal pred vhod v cerkev vdahniti nekaj podobnega, lahkotnega, nekake neogotske propileje, ki so stari stavbi samo v korist, saj na zahodu raztežujejo ladijski prostor. Ko tako pripravljeni, vstopimo v ladjo, nam pogled takoj zdrsne naprej v lahkoten prezbiterij, v finale crngrobske cerkve, ki ga že pri vhodu nekako pričakujemo.

Kramer je dal prezidati tudi cerkev pri Sv. Duhu. Verjetno je bil tudi tu stavbni mojster Molinaro. Predelava je iz let 1860/61. Obokanje ladje je tu obravnavano tradicionalneje. Ladja je s pilastrskim parom in oprogo razdeljena na dve traveji.

Molinariju smemo pripisati tudi podaljšanje cerkve pri Sv. Tomažu, približno iz istih let kot pri Sv. Duhu. Zaradi miniranja cerkve leta 1944 so sledovi prezidav zabrisani. Cerkev so takrat podaljšali in ji prizidali bočni niši

za oltarje. Polkrožno okno v prizidanem delu pri pevskem koru je tako podobno okenskim odprtinam pri Sv. Duhu, da lahko sklepamo na Molinarija.

Med manjše adaptacije štejemo tudi prezidavo bočnih oltarnih niš v župni cerkvi v Škofji Loki.¹¹ Po Pokornovem zapisu o farni cerkvi lahko približno datiramo levo, kjer je danes Plečnikova krstilnica, v leto 1864, desno, kjer je danes spovednica, pa v leto 1870. Desno oltarno nišo, kjer je leta 1887 M. Ozbič iz Kamnika naredil neogotski Marijin oltar, je Molinaro postavil na lastne stroške. V levo oltarno nišo je leta 1887 postavil Janez Šubic enak oltar sv. Križa.

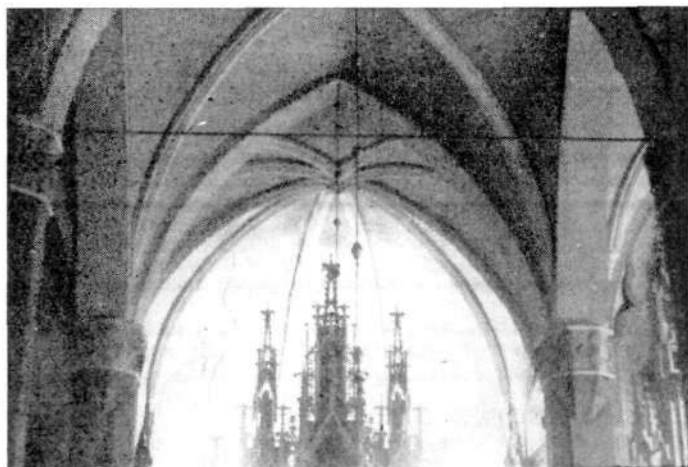
Kakšen dobrotnik je bil Molinaro, nam pove zapis v Zgodnji Danici. »Da so Ločani zares srečni ljudje, vidimo iz tega, ker jim je Bog poslal iz sosedne dežele moža, blagega in pobožnega srca, značajnega g. Molinarija, kateri je že z dušo in telesom Ločan. Ta mož obrača svoje premoženje, pridobljeno s pridnim delom in z varčnostjo, kakor malokateri, revežem v prid in Bogu v čast. Na svoje stroške je napravil v farni cerkvi sv. Jakoba prelepo kapelico naše ljube Gospe, z gotiškim oltarjem iz cementa, napravil je lepoto kapucinski cerkvi, kapelico sv. Frančiška šerafskega, za prenovljenje podobe Marije brez madeža spočete na Velikem trgu je on največ pripontogel. In danes smo pri Sv. Jakobu blagoslovili lep Križev pot in večino stroškov bo poravnal g. Molinari...«¹²

V kapucinski cerkvi sta že obstajali dve kapeli. Kapelo sv. Frančiška pa je zgradil Molinaro leta 1873, kar nam pove napis na notranji strani slavoloka. CAPELLA ISTA AEDIFICATA FUT EX VOTO IOANIS ET IOANAE MOLINARO.

Med njegovo zadnjo večjo adaptacijo smemo šteti obokanje cerkve na Suhi leta 1893.¹³ Tu je rešil nalogo podobno kot v Pevnu. Ladjo je povišal in jo križnobrebrasto obokal.

Kljub temu, da so v loškem župnem arhivu številni računi loških obrtnikov, Molinarijevo ime malokrat zasledimo, saj je iz zgoraj navedenega razvidno, da je veliko delal zastonj. Po ustnem izročilu je pozidal tudi postaje Križevega pota na Hribcu.

Pri svojih samostojnih zidavah in adaptacijah se skuša Molinaro čim bolj formalno nasloniti na gotški slog, kar je za tiste čase pri nas kar dovolj zgodaj.

Svod cerkve sv. Valenti-
na na Jarčjem brdu, po-
gled proti prezbiteriju

Foto: Fr. Stukl

Vendar mu to vedno ni uspelo v polni meri, saj je bil duh prave gotike že davno pokopan in ga ni noben formalizem več oživil. Molinarijeva neogotika je ponekod pretežka. Taka je cerkev pri Sv. Valentinu. Dobra so njegova nevsiljiva neogotska obokanja na Suhi in v Pevnu, čeprav je v obeh primerih uničil lesen strop, kar pa seveda ni njegova krivda. Edinstven pa je v crngrob-ski lopi, kjer je prostor formalno in vsebinsko lepo zaključil.

Ne smemo prezreti Molinarija kot zidarskega podjetnika. Po Faleschinijevih načrtih so zidali cerkev v Stari Loki v letih 1863—1865. Kramer pravi, da so zidali sami Italijani, Faleschini, Treo in Molinaro. Tu prav gotovo lastne iniciative Molinaro ni mogel pokazati. V Železnikih je po dveletnih težavah dogradil leta 1874 novo cerkev po Faleschinijevih načrtih.¹⁴ V ustnem izročilu se je ohranilo, da je delal tudi novo cerkev v Zagorju ob Savi. Iz ohranjenega gradiva v Mestnem arhivu v Ljubljani¹⁵ pa je razvidno, da je cerkev delal Faleschini, Molinaro se v spisih sploh ne omenja. Če je pri zidavi sodeloval, je bil gotovo le soizvajalec del, ne pa avtor. Kot soizvajalec gradbenih del je Molinaro prav gotovo sodeloval še pri številnih gradbenih objektih predvsem sakralne arhitekture v 2. polovici 19. stoletja.

O p o m b e :

1. Občinski arhiv Škofje Loke (OAL) — Sejni zapisniki občinskega odbora iz druge polovice 19. stoletja passim; gradbeni spisi in komisijski ogledi gradenj. — 2. OAL, Gradbeni spisi so ohranjeni od okrog 1872 dalje. — 3. Arhiv Slovenije, Deželna vlada, f. 22/18, 1859. — 4. OAL, Gradbeni spisi 1889. — 5. Kratka zgodovina župnije Sv. Vida v Lučinah na Gorenjskem. Sostavil Anton Dolinar, rojak in bivši župnik lučinski 1915. Knjigo hrani Muzej v Škofji Loki. — 6. Katarina Kobe — Arzenšek, Prvi tekstilni industrijski obrati na Slovenskem, katalog razstav Tehničnega muzeja Slovenije 1968, št. 14, str. 15. — 7. OAL, gradbeni spis Alojzija Krennerja — Tovarna sukna 1873—1893. — 8. Arhiv v Škofji Loki, Rechnungen über die gewöhnlichen Auslagen der Ursulinen zu Bischoflack b. 1891—1900; primer oktober 1893; ali druga knjiga računov, med leti 1890—1916, ko se hčerke večkrat omenjajo. — 9. Franc Ks. Kramer, poslednjič korar v Ljubljani, Drobtinice 1892, passim. — 10. Janez Veider, Vodič po Crngrobu, Škofja Loka 1936, str. 51 in Dr. France Stele, Crngrob, Spomeniški vodniki 3, s. d. — 11. Fr. Pokorn, Loka — krajepisno zgodovinska črtica, DIS 1894, str. 658. — 12. Zgodnja Danica 1879, str. 381. — 13. Fr. Pokorn, Loka, DIS 1894, str. 183. — 14. Der Berg- und Hammerwerksort Eisern von Anton Globočnik, Laibach 1867; po tem letu so knjigo rokopisno nadaljevali kot kroniko Železnikov. — 15. Mestni arhiv Ljubljana, Sresko načelstvo Litija, f 2 — Farna cerkev v Zagorju (gradivo izločeno iz OLO Ljubljana okolica.)

R é s u m é

L'ENTREPRENEUR JANEZ KRSTNIK MOLINARO

La famille Molinaro est issue de la Vénétie, de Buia dans l'arrondissement de Gemona. Au milieu du 19e siècle commence à opérer à Loka Janez Krstnik Molinaro (1815—1900), qui se marie là avec une fille des lieux et devient citoyen de Loka. Son neveu Angelo Molinaro et son fils devinrent aussi entrepreneurs à Škofja Loka. La tradition du bâtiment s'est ainsi conservée dans la maison jusqu'à nos jours mêmes.

C'est toutefois Janez Molinaro qui a construit les choses les plus intéressantes. Dans la seconde moitié du 19e siècle, Loka perd son caractère ancien. On construit beaucoup de bâtiments neufs et on en remanie plus encore. Janez Molinaro n'avait pour ainsi dire pas de véritable concurrence. Pendant quelque temps il fut conseiller municipal et aussi expert en bâtiment.

Nous pouvons diviser ses oeuvres en profanes et en sacrées. Parmi les oeuvres profanes, citons seulement la construction de quelques bâtiments de la fabrique de drap de Krenner (aujourd'hui fabrique Šešir). Dans ses oeuvres architecturales d'église, nous devons distinguer ses constructions et adaptations indépendantes et sa participation comme entrepreneur en bâtiments, où il était lié à un projet étranger. Quand il opère indépendamment, il aime beaucoup employer le style néogothique qui, pour ce temps-là, est assez progressiste pour le milieu de Loka. Il a refait presque à neuf l'église de St. Valentin (Jarčje Brdo) en 1857. Seuls le clocher, des parties de murailles et divers détails architecturaux sont encore anciens.

Avec un porche néogothique, Molinaro a prolongé avec succès en 1858 la vieille église de pèlerinage gothique de Crngrob. Là, il a efficacement allié les gothiques ancien et nouveau en un tout indivisible. Les deux autres adaptations d'églises (Pevno et Suha) sont également exécutées en style néogothique et conviennent bien à l'architecture gothique ancienne. Comme entrepreneur en bâtiment, il a travaillé aux églises paroissiales de Stara Loka (1863—1865) et de Zelezniki (1874) et même, dit-on, à celle de Zagorje ob Savi. En tant que donateur, il a fait de moindres modifications dans les églises paroissiales de Loka et des Capucins. A cause de sa solidité comme entrepreneur et de sa générosité connue, il était et il est resté reconnu et estimé.